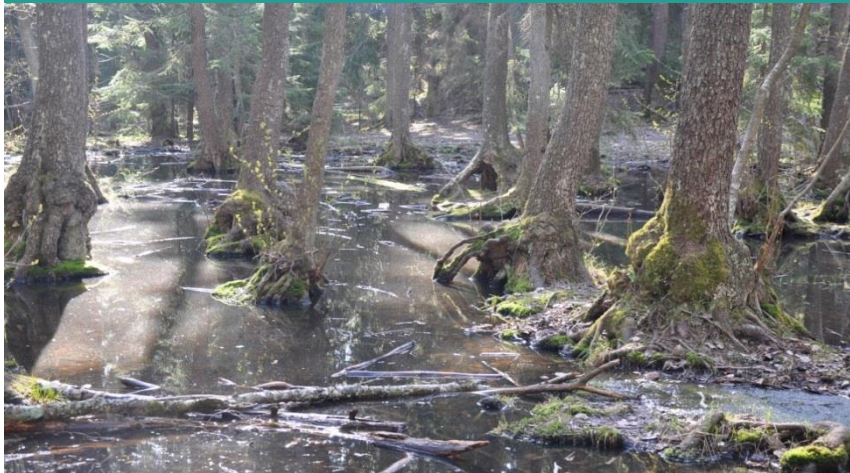

Förslag till beslut för Älvsjöskogens naturreservat Maj, 2015

stockholm.se

Förslag till beslut för Älvsjöskogens naturreservat
Maj, 2015

Utgivare: Exploateringskontoret
Kontaktperson: Nina Morling
Omslagsfoton: Anna Gustafsson

Konsult:
WSP, Anna Gustafsson

Innehåll

Förslag till beslut	4
Administrativa data	4
Beskrivning av Älvsjöskogen	6
Områdets sammanhang	6
Översikt av Älvsjöskogens natur-, kultur-, och rekreationsvärden	6
Grund för beslut	8
Värden i Älvsjöskogen	8
Naturreservatets syfte	9
Syftet med Älvsjöskogens naturreservat	9
Syftet ska tryggas genom att	9
Reservatsföreskrifter	10
Ikraftträdande	12
Naturvårdsförvaltning och tillsyn	13
Information om andra lagar, föreskrifter m.m.	14
Allemansrätt	14
Terrängkörningslagen	14
Lokala trafikföreskrifter för Stockholm	15
Lokala ordningsföreskrifter om hundar och camping	15
Kulturmiljölagen	15
Reservatsbeslutets förenlighet med mål, planer, program och befintliga verksamheter	16
Nationella miljömål – God bebyggd miljö	16
Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm	16
Stockholms miljöprogram	16
Befintliga detaljplaner	17
Intresseprövning och avgränsning	17
Utbyggnad av stambanan	18
Hur man överklagar	19

Förslag till beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige i Stockholms kommun den ÅÅMMDD att inrätta Älvsjöskogens naturreservat enligt beslutscharta, se figur 1, med syfte och föreskrifter, se sidorna 7-10.

Med stöd av 3§ i förordningen (SFS 1998:1252) om områdes-skydd enligt miljöbalken fastställer kommunen bifogad skötsel-plan med mål, riktlinjer och åtgärder för naturreservatets långsiktiga vård.

Naturreservatets namn ska vara Älvsjöskogens naturreservat. Beslutet träder i kraft tre veckor efter den dag då beslutet kungörs i ortstidning.

Administrativa data

Naturreservatets namn:	Älvsjöskogens naturreservat
Län:	Stockholm
Kommun, registerområde:	Stockholm
Stadsdelsnämndsområde:	Älvsjö
Lägesbeskrivning:	Ca 6 km söder om Stockholm city
Areal:	Ca 65 ha
Fastigheter:	Älvsjö 1:1, 1:2 och 2:5, Långsjö 1:1 och Långsjö 1:23.
Markägare:	Stockholms stad, Svenska kyrkan ¹ , samt Privat markägare
Naturvårdsförvaltare:	Stockholms stad

---

¹ Fastigheten Älvsjö 1:2 ägs idag av Svenska kyrkans Prästlönetillgångar, men exploateringskontoret har tecknat avtal om att köpa den när beslut om att inrätta naturreservat har fattats.

Figur 1: Förslag till gräns för Älvsjöskogens naturreservat

Beskrivning av Älvsjöskogen

Områdets sammanhang

Det område som föreslås bli naturreservat är skogsområdet som ligger söder om Älvsjö centrum på västra sidan om stambanan. Älvsjöskogen är en viktig del av Stockholms ekologiska infrastruktur. Skogen utgör en sammanhängande del av ett ekologiskt särskilt betydelsefullt område för biologisk mångfald mellan Bornsjökilens och Hanvedenkilens yttersta spetsar. Området är också av stor betydelse för närboendes rekreation. Västra stambanan, som utgör reservatets östra gräns, är en mycket stark barriär för människor och för många djur eftersom järnvägsområdet är instängslat, men för växter och vissa djur kan spridning till och från skogsområdet öster om stambanan vara möjlig.

Småhusområden och parkstråk som omger Älvsjöskogen utgör spridningszoner mot bland annat Solbergaskogen, Långsjöområdet, Rågsveds friområde och Magelungen. Kontakten mellan dessa naturområden är viktig för spridningen av växter och djur, men även för att människor ska ha möjlighet röra sig längre sträckor i en grön omgivning.

Översikt av Älvsjöskogens natur-, kultur-, och rekreationsvärden

Älvsjöskogen består till stor del av branta berg och markerade sprickdalar. Hällmarkstallskog dominerar på topparna där jordtäcket är tunt eller saknas helt. Där morän har samlats är inslaget av gran stort. I sänkorna, där jordtäcket är tjockare och marken fuktigare dominerar lövskog av al och björk. Inslag av ek och asp finns i huvudsak på och intill tidigare öppna ytor.

På grund av att terrängen är så kuperad och boniteten (bördigheten) är låg har inget modernt skogsbruk bedrivits här. Troligtvis har man endast plockhuggit enstaka träd här tidigare, varför skogen har naturskogskaraktär med ett stort inslag av död ved som ger förutsättningar för ett rikt biologiskt liv. En inventering av svampar och lavar under 2012 visade att skogen innehåller flera olika signalarter, vilka indikerar förekomst av biologisk mångfald knuten till gammal barrskog.

I Älvsjöskogen häckar många olika barrskogsfåglar som t.ex. spillkråka, kungsfågel och tofsmes. Både duvhök och korp har sina bon här, medan jaktmarkerna kan vara större.

Mindre hackspett finns vid våtmarkerna och många småfåglar uppehåller sig både i skogen och i närliggande trädgårdar.

Vanlig groda och mindre vattensalamander leker i Vårgårdadammen och i Stora Alkärret (kallas även Bergtorpskärret). Vanlig padda, vanlig groda, åkergroda och mindre vattensalamander leker i Långsjön och i dammen intill Långsjön.

Rakt igenom naturreservatet finns rester av Göta landsväg, se figur 1, som har samma sträckning som den väg som idag heter Korkskruven. Denna väg utgjorde Stockholms enda landförbindelse söderut till kontinenten ända in på 1600-talet. Vid kommungränsen står en gränstavla i järn.

I nordöstra delen av reservatet fanns en banvaktarstuga. Stugan fanns kvar till tiden kring andra världskriget, och man kan fortfarande se rester av trädgården mellan banvallen och gångvägen.

I slutet av 20-talet började den öppna marken i norra delen av skogen att användas som idrottsplats. På *Farmen*, som området kom att kallas, bedrevs både friidrott och spelades fotboll och 1934 invigdes en hoppbacke här. En dansbana har funnits väster om idrottsplatsen, men idag återstår endast fundamenten.

Idag används *Farmen* för fotbollsträning och för icke organiserad motion och lek. Älvsjö AIK använder en byggnad som ligger strax intill och bedriver café vid vissa tävlings- och tränings-tillfällen. Varje Valborgsmässafton tänds en majbrasa på den öppna marken.

Den lokala orienteringsklubben Älvsjö Örby använder skogen för träningar varje vecka året runt. Skogen utnyttjas även för andra mindre tävlings- och motionsarrangemang och det populära Naturpasset. OK Älvsjö Örby har sin klubbstuga invid Älvsjö gamla bollplan.

Älvsjöskogen fungerar som friluftsområde främst för boende i Älvsjö, Långbro, Långsjö, Herrängen och Huddinge söder om kommungränsen. Skogen har höga upplevelsevärden och används flitigt för promenader, löpning, annan motion, samt förskoleutflykter och skolaktiviteter och är därför ett viktigt område för vardagsrekreation.

Längs med Långsjön passerar ett pendlingsstråk för cyklister och väster om stambanan går ett så kallat huvudstråk för cykling.

Grund för beslut

Stockholms befolkning växer snabbt och då befolkningen ökar blir behovet av tätortsnära natur för rekreation och för bevarad biologisk mångfald större. Älvsjöskogen utgör en viktig del i Stockholms sammanhängande ekologiska grönstruktur. Hela naturreservatet utgör ett ekologiskt särskilt betydelsefullt område, med särskilt betydelsefulla äldre barrskogs- och våtmarksmiljöer, samt inslag av särskilt skyddsvärda arter.

Värden i Älvsjöskogen

Värden att uppmärksamma i Älvsjöskogen är främst:

- Älvsjöskogen har stora rekreativvärden för bl.a. skogs- promenader, naturpedagogik, motion och lek.
- Skogen ingår i ett ekologiskt särskilt betydelsefullt kärnområde, vilket innebär ett sammanhängande naturområde som är tillräckligt stort för att ett flertal prioriterade arter ska kunna klara hela sin livscykel inom området d.v.s. finna föda, bo och reproducera sig. Kärnområdena utgör källor från vilka arter kan sprida sig.
- Skogen hyser särskilt betydelsefulla äldre barrskogs- och våtmarksmiljöer.
- Skogen med sina våtmarker och sin koppling till Långsjön är en viktig uppväxtmiljö för tre olika arter av groddjur, vilka alla är fridlysta.
- Eftersom skogen aldrig har varit föremål för rationellt skogsbruk finns här en mängd särskilt skyddsvärda svampar och lavar.
- Göta landsväg som har en intressant kulturhistoria passerar igenom skogen.

Dessa egenskaper motiverar ett bevarande som lämpligen sker genom att avsätta Älvsjöskogen som naturreservat enligt miljöbalken.

Naturreservatets syfte

Syftet med Älvsjöskogens naturreservat

- att skydda och för friluftslivet utveckla naturområdet med upplevelsevärden i form av skogskänsla, naturpedagogik, motion och lek,
- att skydda och för biologisk mångfald utveckla områdets funktion som ekologiskt kärnområde för växter och djur, med fokus på barrskogens grova gamla träd, värdefulla våtmarker och skyddsvärda arter,
- att bevara områdets funktion som en del i den regionala grönsstrukturen och i Stockholms ekologiska infrastruktur,
- att skydda och framhäva kulturhistoriska spår i landskapet.

Syftet ska tryggas genom att

- hållmarkstallskog bevaras och stärks genom att den lämnas för fri utveckling, död ved sparas,
- naturliga våtmarker och anlagda groddjursdammar bevaras och stärks genom bibehållen hydrologi och skötselinsatser vid behov,
- skötseln anpassas för att berika och utveckla ett natur- och kulturområde för allmänhetens friluftsliv och rekreation, samt för att bevara och stärka naturvärden och skyddsvärda arter,
- mötesplatser utvecklas, stigar och promenadstråk i området hålls framkomliga och inbjudande för besökarna,
- kulturlandskapet framhävs med hjälp av skyltning och skötsel, som t.ex. att sly röjs bort kring den gamla banvaktartomtens odlade växter.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken angående inskränkningar i rättigheter för markägare och annan med särskild rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver vad som gäller i lagar, förordningar och lokala föreskrifter, föreligger förbud enligt nedanstående punkter (A1-A6):

A1. För trakten främmande växt- och djurarter får inte planteras ut i mark och vatten.

A2. Kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel får inte användas. Bekämpning av jätteloka får dock ske med riktad användning av kemiska bekämpningsmedel, om inte andra mindre miljöskadliga metoder fungerar. Åtgärden ska meddelas miljö- och hälsoskyddsnämnden.

A3. Campingplats eller uppställningsplats för husvagnar får inte anläggas.

A4. Upplag får inte anordnas. Tillfälligt upplag får anordnas i samband med skötsel av området och dess anläggningar.

A5. Väg för motorfordon får inte anläggas, annat än väg som omfattas av tillståndsplikt enligt reservatsföreskrift A11.

A6. Ny byggnad eller anläggning får inte uppföras. Förbudet gäller inte mindre byggnad eller anläggning som omfattas av tillståndsplikt enligt reservatsföreskrift A9.

Enligt miljöbalken 7 kap. 7 § kan dispens medges från förbud som meddelats med stöd av 7 kap 5 §, om det finns särskilda skäl och om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning. Ansökan om dispens prövas av Stockholms stad (i dagsläget av Stockholms stadsbyggnadsnämnd).

Följande åtgärder kräver tillstånd från Stockholms stad (A7-A13):

A7. Det krävs tillstånd för att avverka träd eller ta bort dött träd med större diameter än 20 cm eller omkrets 70 cm i brösthöjd. Tillstånd behövs inte för träd som fallit eller riskerar att falla över gångväg, byggnader eller annan anläggning.

A8. Det krävs tillstånd för att förändra områdets topografi eller avrinningsförhållanden, till exempel genom att gräva, spränga, borra, dika, schakta, muddra eller fylla ut.

A9. Det krävs tillstånd för att uppföra mindre ny byggnad (max 25 kvm yta och 4 mnockhöjd) eller anläggning (max 25 kvm yta). För att få tillstånd ska byggnaden eller anläggningen ligga i linje med reservatets syfte.

A10. Det krävs tillstånd för att utföra om- eller tillbyggnad eller att väsentligt ändra byggnaders användningssätt, samt att riva byggnad.

A 11. Det krävs tillstånd för att anlägga väg enligt gällande detaljplan, samt för att anlägga parkering, gång- och cykelväg samt för att asfaltera befintlig grusväg.

A12. Det krävs tillstånd för att anlägga ny ledning i mark, vatten och luft, samt för att uppföra mast eller antenn.

A13. Det krävs tillstånd för att anlägga brygga och för att hårdgöra strand.

B. Föreskrifter med stöd av miljöbalken 7 kap. 6 § angående skyldighet för markägare och annan med särskild rätt, att tåla visst intrång i naturreservatet.

För att trygga syftet med naturreservatet förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt till marken att tåla följande:

B1. Utmärkning av naturreservatets gränser, samt uppsättning av informationsskyltar.

B2. Genomförande av undersökningar av djur och växter, kulturmiljöer, samt mark- och vattenförhållanden.

B3. Skötsel enligt bifogad skötselplan, del 2.

C. Föreskrifter med stöd av miljöbalken 7 kap. 30 § om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet.

Utöver vad som gäller i lagar, förordningar och lokala föreskrifter, föreligger förbud enligt nedanstående punkter (C1-C6):

C1. Det är förbjudet att skada levande eller döda träd och buskar, att skada vegetation i övrigt genom att till exempel gräva upp ris, örter, gräs, mossor, lavar eller svampar, samt att ta grenar och kvistar från marken i syfte att använda som ved eller bränsle. Att plocka örter, blommor, bär och svamp är tillåtet, med allemansrättens ordinarie begränsningar om hänsyn, hemfrid m.m.

C2. Det är förbjudet att störa eller skada djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur eller groddjur.

C3. Det är förbjudet att förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att gräva, hacka, borra, spränga, rista, måla eller liknande.

C4. Det är förbjudet att göra upp eld annat än på anvisad plats eller i medhavd grill, som placeras så att den inte skadar underlaget.

C5. Det är förbjudet att medföra hund som inte är kopplad. Föreskriften gäller inte examinerad assistenthund. Föreskriften gäller inte heller inom hundrastgård, där hundar således får vistas okopplade.

C6. Det är förbjudet att sätta upp skylt, affisch eller dylikt. Snitslar, orienteringsskärmar och tipsfrågor får uppsättas om dessa avlägsnas efter avslutat arrangemang.

D. Undantag från reservatsföreskrifterna

Föreskrifterna utgör ej hinder för åtgärder som krävs för den normala skötseln av områdets befintliga byggnader och anläggningar, som t.ex. drift och underhåll av ledningar, eller för åtgärder som framgår av till naturreservatsbeslutet hörande skötselplan, såsom anläggning av hundrastgård, underhåll av besöksparkering, vägar, motionsspår stigar, skyltar, diken och naturvårdsåtgärder. Åtgärder som behöver utföras för västra stambanans funktion och säkerhet är undantagna från naturreservatsföreskrifterna.

Föreskrifterna utgör ej hinder för en framtida spårutbyggnad längs med stambanan förbi naturreservatet och inte heller för att anlägga en ekodukt eller en gång- och cykelbro över stambanan, eller för en passage under järnvägen.

Åtgärder ska göras i samråd med stadens förvaltningar som ansvarar för drift och tillsyn i området, för anpassning till naturreservatets värden och skötselplanen. Information om åtgärderna ska delges tillsynsmyndigheten senast åtta veckor innan åtgärden utförs.

Ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då naturreservatsbeslutet publiceras på kommunens webbplats.

Naturvårdsförvaltning och tillsyn

Stockholms stad är förvaltare för naturreservatet i enlighet med 2§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken.

Exploateringsnämnden står för obligatoriska investeringar så som utmärkning och skyltning av reservatet. Berörd stadsdelsnämnd ansvarar för park- och naturmarksskötsel.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet för naturreservatet. Stadsbyggnadsnämnden behandlar dispens- och tillståndsansökningar från föreskrifterna.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för fornlämningar och byggnadsminnen.

Information om andra lagar, föreskrifter m.m.

Allemansrätt

Allemansrätten ger tillgång till naturen under ansvar. Grundlag och miljöbalk anger att alla får vistas på annans mark för att komma ut och vistas i naturen, men inte störa eller förstöra. Hemfriden ska respekteras liksom ägarens ekonomiska intressen. Hänsyn ska också visas naturvärden och andra människors som ägnar sig åt friluftsliv. Allemansrätten begränsas av terrängkörningslagen (1975:1313) och i Stockholm även av lokala ordningsföreskrifter och trafikföreskrifter, se nedan.

Reservatsföreskrifterna inskränker allemansrätten på vissa punkter för att säkerställa reservatets värden.

Allemansrätten innebär i korthet följande:

- Det är inte tillåtet att skräpa ned.
- Blommor, bär och svamp, nedfallna grenar, torrt ris, får plockas.
- Fridlysta blommor får inte plockas.
- Jakt och fiske ingår inte i allemansrätten. Fiske i Långsjön upplåts via sportfiskekortet.
- Djurens ungar och bon måste lämnas ifred. Det är inte tillåtet att ta fågelägg. Det räknas som jakt. Alla vilda däggdjur och fåglar är fredade, vilket förtydligas i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905).
- Djurarter som hotas av utrotning är fridlysta, till exempel alla groddjur och ormar. Vad som gäller för varje art förtydligas i artskyddsförordningen (2007:845).
- Att bada, förtöja båt tillfälligt och gå iland är tillåtet överallt utom vid tomt där hemfrid råder. Motorbåtar är förbjudna i Långsjön.

Det är således tillåtet att ta sig fram till fots, cykla, åka skidor och i övrigt tillfälligt vistas i naturen. Alla ska visa hänsyn och vara försiktiga. För fordon (dit cykel räknas), se nedan angående terrängkörningslagen och lokala trafikföreskrifter för Stockholm.

Terrängkörningslagen

Terrängkörningslagen innebär i korthet följande:

- Enligt terrängkörningslagen är det förbjudet att köra motordrivna fordon på barmark i terrängen. All mark utanför väg, t.ex. park, åker, äng, skog och stränder, räknas som terräng. Också stigar är terräng i lagens mening. Generellt undantag från förbudet finns för statlig

och kommunal tjänsteman vid skötsel- och anläggningsarbete, om åtgärden ej kan utföras på annat lämpligt sätt, samt för räddningstjänst, läkare och brandkår. Länsstyrelsen kan efter ansökan medge enskilda undantag om särskilda skäl föreligger.

Lokala trafikföreskrifter för Stockholm

Stadens lokala trafikföreskrifter innebär följande:

- I terräng är all fordonstrafik förbjuden om inte annat anges genom trafikföreskrift eller vägmärke. Fordon i samband med varutransporter till kiosk eller dylikt eller fordon i väghållningsarbete eller liknande får dock om så erfordras framföras på parkväg. Som fordon betraktas även cyklar.
- Cykling är endast tillåtet där så anges med särskilt påbudsskylt. Det finns en cykelväg längs med banvallen och en som passerar intill Långsjön.

Lokala ordningsföreskrifter om hundar och camping

I lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad reglerar kommunen vad som gäller för att upprätthålla ordningen på offentlig plats. Älvsjöskogen är en offentlig plats. Det som är aktuellt för området är följande:

- hundar ska hållas kopplade på offentlig plats med undantag av de områden där kommunen anordnat hundrastgård,
- camping får inte ske på offentlig plats.

Kulturmiljölagen

Enligt kulturmiljölagen (1988:950) kap. 2 *Fornminnen* är alla fornlämningar skyddade, vilket bl.a. innebär att det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

Enligt kap. 3 *Byggnadsminnen* i samma lag skyddas de byggnader, anläggningar och miljöer som är byggnadsminnen.

Reservatsbeslutets förenlighet med mål, planer, program och befintliga verksamheter

Nationella miljömål – God bebyggd miljö

Reservatsbeslutet stödjer det nationella miljömålet *God bebyggd miljö*, vilket innebär att städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en lokalt och globalt god miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas.

Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm

Reservatsbeslutet är förenligt med ställningstaganden i Stockholms stads översiktliga planering. *Promenadstaden* slår fast att Stockholms stad eftersträvar en hållbar stadsutveckling och anger att stadens grönområden bör utvecklas. Genom stadsutveckling av den centrala staden och i tyngdpunkter i ytterstaden, vilka sammankopplas med kollektivtrafik skapas mer sammanhållna stadsmiljöer.

Följande planeringsinriktningar i *Promenadstaden* är relevanta för naturreservatsbildningen.

- Säkerställ en god tillgång till attraktiva parker och grönområden.
- Värna och utveckla stadens ekologiska infrastruktur.
- Gående och cyklister ska ges goda förutsättningar.
- Fortsätt att öka kunskapen om stadens kulturhistoria och beakta de kulturhistoriska värdena i planeringen.
- Vidareutveckla mötesplatser och målpunkter för rekreation och idrott i park och grönområden.
- Säkerställ behovet av innehållsrika parker, attraktiva offentliga miljöer och stråk.

Stockholms miljöprogram

Naturreservatsbeslutet har stöd i Stockholms miljöprogram 2012-2015, i vilket ett av målen att hållbar användning av mark och vattenområden som har särskild betydelse för den biologiska mångfalden, ska stärkas och utvecklas. Det innebär att funktionen hos den blågröna struktur som är en förutsättning för bevarande av ett rikt växt- och djurliv och därmed robusta ekosystem, och dess tjänster ska bibehållas och utvecklas. I strukturen ingår kärnområden, ekologiskt särskilt betydelsefulla spridningszoner och livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Intrång i oersättliga områden ska undvikas och de områden som har högst värden ska skyddas. Skydd enligt miljöbalken bör användas för de högsta värdena. Intrång inom delar som analyserats som kompenserbara inom den oersättliga strukturen, bör minimeras och ersättas.

Skötseln av grön- och vattenområden ska stärka biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter. Otillräcklig, ogynnsam eller felaktig skötsel utarmar på sikt de gröna kvaliteterna. En väl fungerande skötsel är en förutsättning för att bibehålla och utveckla såväl ekologiska som rekreativa värden.

Befintliga detaljplaner

- Pl 3309, Stadsplan från 1947 som förutom parkmark öster om Långsjön, innebär en förlängning av Svartlösavägen intill Långsjön, vilket inte är i enlighet med naturreservatets syfte. Staden har inte för avsikt att bygga den vägen och stadsbyggnadskontoret kommer på sikt att ändra markanvändningen i det området från väg till parkmark. För att naturreservatsbeslutet inte ska strida mot befintlig detaljplan är anläggning av väg enligt gällande detaljplan tillåtet efter tillstånd enligt föreskrift A11.
- Pl 5347, Trafikleden Brännkyrkaleden planlades i en stadsplan 1960 från Snättringe rakt genom hela skogen upp till Älvsjö. Stadsbyggnadskontoret har startat arbete med att upphäva den planen, eftersom den strider mot syftet med naturreservatet.
- Dp 8487 berör endast föreslaget naturreservatsområde på en liten yta i den nordöstra delen av området. Planen anger plats för en gångbro över banvallen mellan östra och västra delen av Älvsjöskogen. Naturreservatet försvårar inte genomförandet av planen, eftersom friluftsliv är ett viktigt syfte med naturreservatsbildningen.
- Dp 91097, Skogsområdet Långsjö brink som ligger väster om vägen Korkskruven planlades som naturmark 1992. En del av planen upphävs för att möjliggöra parkering på en grusad yta i området.
- Dp 2005-01376 är en liten detaljplan inom Dp 91097 för basstation och mast för telefoni på en höjd i Långsjö brink. Masten och basstationen byggdes 2014.

Intresseprövning och avgränsning

Älvsjöskogens naturreservat tillgodoser en god rekreativ miljö för invånarna i närområdet och är en förutsättning för att långsiktigt bevara och stärka Älvsjöskogens funktion som ett ekologiskt särskilt betydelsefullt kärnområde för biologisk

mångfald och som spridningsväg mellan Hanvedenkilen och Bornsjökilen.

Avgränsningen av naturreservatet har utgått ifrån områdets befintliga värden och därefter vägts mot stadens behov av framtida markreserver. Det innebär att naturmarken på den östra sidan av stambanan inte ingår i reservatsbildningen då framtida behov av industrimark, tunnelbana och tunnelbanedepå samt bostadsbebyggelse har prioriterats.

Naturreservatsgränsen följer banvallen i öster och kommungränsen mot Huddinge i söder, fram till Långsjön, vars östra spets ingår i reservatet. Från Långsjön går gränsen för naturreservatet i fastighetsgränserna för bebyggelsen, runt hela skogen fram till banvallen. Föreslagen avgränsning skapar tillsammans med föreskrifterna och skötselplanen förutsättningar för att värdena avseende rekreation, natur och kultur ska kunna bevaras och stärkas, så att syftena med naturreservatet ska kunna uppnås.

I tätortsnära naturreservat som Älvsjöskogen, ligger ofta bostadsbebyggelse och andra verksamheter i stadsmiljön tätt inpå reservatet. Buller och indirekt påverkan från järnvägen och bostadsområden måste ses som rimliga störningar i Älvsjöskogens naturreservat.

Naturområdet samspelar med bebyggelsen och tillgodoser en god miljö för invånarna i närområdet. Naturreservatsbildningen bevarar långsiktigt områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden och stärker Älvsjöskogens funktion som del av ett ekologiskt särskilt betydelsefullt kärnområde med dess spridningsvägar och ekosystemtjänster.

Utbyggnad av stambanan

På lång sikt bedömer Trafikverket att kapaciteten på stambanan kan behöva förstärkas genom två ytterligare spår. Eftersom detta ligger långt fram i tiden och man ännu inte vet hur och var de spåren kommer att förläggas, är det inte lämpligt att idag utelämna ett visst naturområde från naturreservatet för utbyggnaden.

Frågan om de nya spårens förläggning och utformning kommer, när det blir aktuellt, att utredas och prövas i särskild ordning. Om det visar sig vid en samlad bedömning av olika intressen att nya spår bör förläggas i naturreservatet, avser staden att justera gränsen så att det nya spårområdet hamnar utanför naturreservatet. Om så blir aktuellt måste sannolikt gång- och cykelvägen intill banvallen flyttas till ett annat läge, i eller utanför naturreservatet.

Hur man överklagar

Sakägare kan överklaga beslutet hos länsstyrelsen i Stockholms län, inom tre veckor från den dag då beslutet kungörs i ortstidning. Så här gör man om man vill överklaga:

- Tala om vilket beslut som överklagas, t.ex. genom att skriva kommunfullmäktiges beslutsdatum och paragrafnummer.
- Tala om varför beslutet ska ändras och vilken ändring som önskas. Skicka även med sådant som ni anser kan ha betydelse för ärendet.
- Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om ombud anlitas kan ombudet underteckna skrivelsen.
- Skicka skrivelsen till Stadsbyggnadskontoret, Box 8314, 104 20 Stockholm. Stadsbyggnadskontoret skickar sen skrivelsen vidare till länsstyrelsen.